

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยและพัฒนา เรื่อง การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พชบ.)

เอกสารหมายเลข 6

ระบบงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6.4 ระบบการตรวจสอบภายในและการตรวจสอบโดยประชาชน

สถาบันพัฒนาสยาม

มีนาคม 2549

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยและพัฒนา เรื่อง การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พชบ.)

เอกสารหมายเลข 6

ระบบงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6.4 ระบบการตรวจสอบภายในและการตรวจสอบโดยประชาชน

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. และ สปน. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

สารบัญ

	หน้า
1. สรุปการพัฒนาขีดความสามารถด้านระบบงานตรวจสอบภายในและตรวจสอบ โดยประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 10 แห่ง	1
2. ระบบการตรวจสอบภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย	4
3. ระบบการตรวจสอบภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น	9
4. ระบบการตรวจสอบภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี	13
5. ระบบการตรวจสอบภายในเทศบาลนครระยอง	17
6. ระบบการตรวจสอบภายในเทศบาลเมืองปาดอง	18
7. ระบบการตรวจสอบภายในองค์การบริหารส่วนตำบลบางนมโค	24
8. ระบบการตรวจสอบภายในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฉาง	25
9. ระบบการตรวจสอบภายในองค์การบริหารส่วนกลางดง	37

**สรุปการพัฒนาขีดความสามารถด้านระบบงานตรวจสอบภายใน
และการตรวจสอบโดยประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 10 แห่ง**

ระบบตรวจสอบภายในเป็นระบบงานที่มีความสำคัญและจำเป็นในองค์กรหนึ่งๆ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งอปท. ทุกแห่งที่เข้าร่วมโครงการพขบ. ตระหนักถึงความสำคัญของระบบตรวจสอบภายใน และอปท. หลายแห่งมีระบบตรวจสอบภายในแล้ว และบางแห่งยังไม่มีระบบตรวจสอบภายใน ในระหว่างที่ร่วมกับโครงการ พขบ. ได้เริ่มพัฒนาระบบตรวจสอบภายในให้ขึ้นหรือที่มีแล้วก็มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น ทั้งนี้ มีกฎหมายของรัฐที่กำหนดให้มีการตรวจสอบภายในของอปท. 2 ฉบับ คือ (1) ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ออกโดยอาศัยพระราชอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 15 (3) (ก) (ค) โดยข้อ 5 กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐนำมาตรฐานการควบคุมภายในตามระเบียบนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดว่าระบบการควบคุมภายใน ข้อ 6 กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐประเมินการควบคุมภายในแล้วรายงานต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ระเบียบฉบับนี้เป็นกรอบในการวางระบบควบคุมภายในของอปท. รวมไปถึงการกำหนดอำนาจหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่ในอปท. ทำการประเมินผลการควบคุมภายในหรือการตรวจสอบภายในด้วย และ (2) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 ซึ่งกำหนดให้อปท. จัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี เพื่อให้การตรวจสอบภายในเป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

จากการวิจัยพบว่า

1. อปท. ส่วนใหญ่แม้ว่าจะเห็นความสำคัญต่อการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน เป็นเครื่องมือของผู้บริหาร และช่วยส่งสัญญาณจุดที่มีความเสี่ยงมากหรือเป็นปัญหาล่วงหน้าเพื่อให้สามารถป้องกันหรือแก้ไขปัญหานั้นได้ทันการณ์ อปท. ทุกแห่งจะจัดทำระบบควบคุมภายในแล้ว แต่มีเพียงบางแห่งเท่านั้น ส่วนใหญ่เป็นอบจ. และเทศบาล ซึ่งเป็นองค์กรขนาดใหญ่ และมีความพร้อมด้านบุคลากรในการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้นมารับผิดชอบงานนี้ เป็นการเฉพาะ สาเหตุเพราะ (1) ขาดบุคลากรที่ชำนาญการด้านนี้ เช่น อบจ. เชียงรายยังไม่มีบุคลากรด้านตรวจสอบภายใน อบจ. จันทบุรีเพิ่ง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่กองคลังมาทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน (2) เป็นอปท. ที่เพิ่งได้รับการจัดตั้ง ได้แก่ อบต. กลางดง อีกทั้งอปท. บางแห่งที่ยังไม่มีหน่วยตรวจสอบภายใน หลังจากที่เข้าร่วมโครงการพขบ. แต่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการ

ประเมินผลการควบคุมภายใน ซึ่งประกอบไปด้วยผู้บริหารระดับสูง และเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน เพื่อให้ตรวจสอบงานข้ามหน่วยงานกัน เช่น อบต. บางนมโค อบต. กลางดง เป็นต้น หรือบางแห่งให้ปลัดอบต. และท้องถิ่นจังหวัดทำหน้าที่ตรวจสอบภายใน

2. ระบบการตรวจสอบภายในของอปท. เป็นระบบที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในขึ้นตรงต่อหัวหน้าข้าราชการประจำ ได้แก่ ปลัดอบจ. ปลัดเทศบาล ปลัดอบต. ไม่ใช่ผู้บริหารสูงสุด ได้แก่ นายก อบจ. นายกเทศมนตรี และนายกอบต. นอกจากนี้กฎหมายกำหนดให้ต้องรายงานผลการตรวจสอบภายในแก่ผู้บริหารสูงสุดของอปท. สำนักงานตรวจสอบเงินแผ่นดิน และผู้ว่าราชการจังหวัดทราบเป็นประจำด้วย

3. การตรวจสอบภายในของอปท. เน้นที่การตรวจสอบทางการเงินการคลัง (Finance Audit) และการตรวจสอบการปฏิบัติงาน (Operational Audit) มากกว่าตรวจสอบการบริหารและการจัดการ (Management Audit) หรือผลการดำเนินงาน (Performance Audit) และเป็นการตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดหรือไม่ มากกว่าความคุ้มค่า ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดหรือไม่ การตรวจสอบด้านการเงินว่าถูกต้องเป็นไปตามระเบียบหรือไม่ อาทิ การตรวจจำนวนใบกำกับสินค้า ตรวจสอบใบเสร็จ ตรวจสอบใบสรุปใบนำส่งเงิน ตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงิน (ฎีกา) กับสมุดเงินสดจ่าย เป็นต้น แต่ไม่ได้ตรวจสอบผลการดำเนินงาน ว่าเงินที่เบิกจ่ายไปได้นำไปใช้คุ้มค่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร

4. อปท. มีระบบการตรวจสอบโดยหน่วยงานภายนอกที่เกิดขึ้นเป็นประจำและมีมานานแล้ว คือ การตรวจสอบของผู้ว่าราชการจังหวัด กรมส่งเสริมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในเขตภูมิภาค ซึ่งแสดงถึงอำนาจของหน่วยรัฐบาลยังคงกำกับและตรวจสอบการดำเนินงานของอปท. อยู่เช่นเดิมเหมือนก่อนที่จะมีการกระจายอำนาจ

5. การตรวจสอบโดยประชาชน เป็นการตรวจสอบที่จำเป็นของอปท. การวิจัยพบว่าทุกอปท. มีระบบการตรวจสอบโดยประชาชน ส่วนใหญ่เป็นการแต่งตั้งประชาคมเป็นคณะกรรมการจัดหาพัสดุ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาและประกวดราคา คณะกรรมการตรวจรับจ้าง ซึ่งล้วนแต่เป็นการกำหนดของหน่วยงานรัฐ การตรวจสอบโดยประชาชนในวิธีการอื่นๆ ยังคงมีน้อย จากการเข้าร่วมโครงการพหุ. มีอปท. เริ่มเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน และอปท. หลายแห่งเริ่มขยายช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขั้นตอนต่างๆ เพื่อสร้างความโปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้ เพื่อก่อให้เกิดความความยอมรับ ศรัทธา และเชื่อถือของอปท. แก่ประชาชนในท้องถิ่น เริ่มตั้งแต่ การร่วมวางแผนพัฒนา การร่วมดำเนินการตามแผนงานของอปท. การรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนได้รับทราบและให้ประชาชนได้ร่วมออกความคิดเห็น การให้ประชาชนติดตามผลของนโยบายของผู้บริหารที่แถลงต่อสภาผ่านสื่อต่างๆ

การจัดทำกล่องรับฟังความคิดเห็น การประชุมสัญจรตามพื้นที่ต่างๆ เพื่อรับฟังปัญหาและร่วมหาแนวทางแก้ไขปัญหา การให้ข้อมูลและรับข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ รวมถึงอินเทอร์เน็ต การชี้แจงข่าวสารผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียงของท้องถิ่น การสำรวจความพึงพอใจ ฯลฯ

6. ปัญหาที่พบ

6.1 การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างล่าช้ากว่าแผนที่กำหนดทุก อบต. การดำเนินการจริงจะจัดซื้อจัดจ้างในช่วงใกล้สิ้นค้ำปีงบประมาณ ทำให้ต้องมีการกันเงินทุกปีและไม่ทันต่อการแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น สาเหตุเพราะอบต. ได้รับการจัดสรรงบประมาณล่าช้า

6.2 การจัดเก็บรายได้ยังมีความเสี่ยงอันเกิดจากกฎหมายด้านการดำเนินคดีเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษียังไม่ชัดเจน และวิธีการประเมินภาษีมีการตีความขัดแย้งกัน อีกทั้งบุคลากรไม่เพียงพอในการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่มีความรู้ ประสบการณ์ และความเข้าใจด้านกฎหมายภาษีค่อนข้างน้อย

6.3 เทศบาลเมืองป่าตองพบว่า ประชาชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการเป็นตัวแทนคณะกรรมการตรวจรับ คณะกรรมการพิจารณาผล และคณะกรรมการสอบราคาค่าก่อสร้างน้อย เพราะประชาชนไม่เห็นความสำคัญของการมาร่วมในคณะกรรมการ และการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม แต่ต้องเสียเวลา อีกทั้งการไม่ร่วมมือไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องของค่าตอบแทน ซึ่งจะต้องแก้ไขโดยการปลูกจิตสำนึกให้มีส่วนร่วม การรณรงค์กิจกรรมต่างๆ อันเป็นกระบวนการที่ใช้เวลาและจำเป็น

ระบบการตรวจสอบภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

การตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

ตามโครงสร้างและแผนของอบจ.เชียงรายกำหนดว่าต้องมีหน่วยงานตรวจสอบภายในซึ่งจะทำการตรวจสอบระบบงานต่างๆ ของทุกกอง โดยในงานนี้จะอยู่ภายใต้ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย แต่ขณะนี้ยังไม่มีบุคลากร จึงยังไม่มีกระบวนการตรวจสอบภายใน แต่อย่างไรก็ตามที่ผ่านมา งานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ได้ผ่านการตรวจสอบจากกลไกตรวจสอบภายนอกที่เกี่ยวข้องอยู่เป็นระยะ เช่น สำนักงานตรวจสอบเงินแผ่นดินภูมิภาค กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

หนึ่งในส่วนของกองคลังมีคำสั่งขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายที่ 986/2546 ลงวันที่ 17 กันยายน 2546 ให้มีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ เอกสารสารหลักฐานและบัญชีการเงินของกองคลัง โดยมอบหมายให้ นางสาวภคมน ปิยะพันธ์ ตำแหน่งนักบริหารงานการคลัง 7 เป็นผู้ตรวจสอบหลักฐานและบัญชีการเงินของกองคลัง องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายโดยมีหน้าที่ดำเนินการ

1. ตรวจสอบจำนวนเงินที่จัดเก็บได้และนำส่ง พร้อมกับหลักฐานและรายการที่บันทึกไว้ในสมุดเงินสดรับ หรือบัญชีเงินฝากธนาคารว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ หากถูกต้องให้แสดงยอดรวมเงินรับทั้งสิ้นตามใบเสร็จรับเงินทุกฉบับที่ได้รับในวันนั้น ไว้ในสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสุดท้าย

2. ตรวจสอบเอกสารการรับเงิน – การจ่ายเงิน การนำฝากธนาคาร การนำเงินฝากคลังจังหวัด การถอนเงินฝากธนาคาร การจ่ายเงินและฎีกาเบิกจ่ายเงิน หลังเสร็จสิ้นการเบิกจ่ายเงินแล้วรายงานผลให้ทราบเป็นประจำทุกเดือน

ปัจจุบันโครงสร้างตามระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายได้กำหนดโครงสร้างไว้ดังนี้

หน่วยตรวจสอบภายในขึ้นกับปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ตรวจสอบบัญชี การเบิกจ่ายเงิน การรับเงินทุกประเภท
2. ตรวจสอบการเก็บรักษาหลักฐาน การบัญชี ตรวจสอบพัสดุและการเก็บรักษา การตรวจสอบทรัพย์สินและการจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สิน
3. งานการวางแผนมาตรฐานการควบคุมภายใน และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

เนื่องจากขณะนี้ยังไม่มีผู้ครองตำแหน่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายได้มีคำสั่งแต่งตั้ง นางสุวิมล หินใหญ่ เป็นผู้ตรวจสอบภายใน ตามคำสั่งที่ 1494/2548 ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2548

ที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2547 – 2548 องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายได้รับการตรวจสอบจากหน่วยงานที่กำกับดูแล ดังนี้

1. ท้องถิ่นจังหวัดเชียงรายตรวจสอบการคลังการเงินและพัสดุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายประจำปีงบประมาณ 2548 ครั้งที่ 1 งวด 1 ตุลาคม 2547 – 28 มีนาคม 2548 ครั้งที่ 2 งวด 29 มีนาคม 2548 – 22 ตุลาคม 2548

ผลการตรวจสอบพบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายเอกสารประกอบฎีกาไม่ครบถ้วน สัญญาเงินยืมไม่ได้ระบุวันครบกำหนดส่งใช้ การประเมินผลการควบคุมภายในตามระเบียบ สตง. ข้อ 6 ไม่ได้จัดทำ ไม่มีการจัดทำแผนการตรวจสอบภายใน มีการจ่ายเงินให้คณะกรรมการรับเงินไม่ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547

2. ตรวจสอบโดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 8 จังหวัดเชียงใหม่ เพียงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ งวดประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2546 – 2548 เพียงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2548 ยังไม่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบ

3. การตรวจสอบโดยประชาชน

3.1 ประชาชนได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาร้องการบริหารส่วนจังหวัดและแผนพัฒนาสามปี

3.2 ประชาชนได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาร้องการบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

3.3 ประชาชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุฯ

การตรวจสอบโดยประชาชน

การบริหารและดำเนินของ อบจ.เชียงราย ในอดีต ทำงานบริการประชาชน โดยใช้กฎระเบียบและแบบแผนตามทางราชการตลอดจน ทำเนียมปฏิบัติต่างๆ ที่ผ่านมา โดยยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและตรวจสอบจากภาคประชาชนอย่างจริงจังและจริงจัง ปัจจัยที่จะช่วยให้การทำงานแบบมีส่วนร่วมและตรวจสอบโดยประชาชนเป็นไปได้ดี นั้นต้องอาศัยความพร้อมอย่างน้อย 2 ประการ คือ

- ความตระหนักขององค์กรโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความตระหนักและทัศนคติของผู้บริหารทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ

- ทักษะของผู้ปฏิบัติงานในการคลุกคลีและร่วมปรึกษาหารือกับผู้นำและประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้นเท่าที่ผ่านมา ก่อนมีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายในเรื่องดังกล่าว หลังจากที่สถาบันพัฒนาศยามได้ร่วมลงไปทำงานในโครงการนี้ได้มาการเปลี่ยนแปลงทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเพื่อผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วมและตรวจสอบจากภาคประชาชนมากขึ้น

อนึ่งได้มีการตรวจสอบโดยประชาชนที่ผ่านมาโดย

1. การตรวจสอบโดยประชาชนเจ้าของพื้นที่โดยมีประชาคมตำบลหรือหมู่บ้านร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุฯ

2. ประชาคมร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

3. ประชาคมมีส่วนร่วมในการตรวจติดตามผลการดำเนินการตามแผนพัฒนา อบจ.

4. ประชาชนติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่แถลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

5. ติดตามประเมินผลโดยฝ่ายนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

อย่างไรก็ตามผู้บริหาร อบจ.เชียงราย เห็นว่า การตรวจสอบภายในเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้อง มีทั้งกลไกและระบบงานการตรวจสอบภายใน การบริหารและการจัดการประชาชนเป็นไปตาม หลักธรรมาภิบาลและนโยบายที่ได้หาเสียงกับประชาชนก่อนการเลือกตั้งและการแถลงนโยบายต่อสภา

กระบวนการตรวจสอบโดยประชาชนตามระเบียบพัสดุฯ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายจะขอรายชื่อประชาคมเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ
2. เมื่อได้รับรายชื่อประชาคมกลับมาแล้วองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายจะออกคำสั่งแต่งตั้งประชาคมร่วมเป็นคณะกรรมการตามระเบียบ
3. การปฏิบัติหน้าที่ของประชาคม ตามระเบียบพัสดุฯในฐานะผู้ตรวจสอบก็จะเป็นผู้ที่ตรวจดูงานที่ผู้รับจ้างทำงานในสถานที่จริงเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

**กระบวนการตรวจสอบโดยประชาชนร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผล
แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย**

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายเชิญผู้แทนประชาคมอำเภอและตำบลเข้าร่วมประชุมเพื่อคัดเลือกกันเองเป็นผู้แทนประชาคมระดับจังหวัด จำนวน 2 คนร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามประเมินผล
2. เมื่อได้คณะกรรมการพร้อมครบทุกฝ่ายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบก็จะเสนอผู้บริหารเพื่อพิจารณาออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผล
3. หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเชิญคณะกรรมการทุกคนมาประชุมเพื่อเลือกประธานคณะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการอธิบายถึงอำนาจหน้าที่และให้คณะกรรมการกำหนดแนวทางและวิธีการในการติดตามประเมินผล
4. คณะกรรมการจะคัดเลือกโครงการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ดำเนินการไปแล้วตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดในแต่ละด้านที่มีทั้งหมด 6 ด้าน
5. คณะกรรมการติดตามประเมินผลจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือและแบ่งเบาความรับผิดชอบในการติดตามประเมินผล
6. เมื่อคณะกรรมการออกติดตามประเมินผล ออกไปสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่โครงการตั้งอยู่ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามโครงการเรียบร้อยแล้ว
7. คณะกรรมการจะรวบรวมแบบสอบถามมาประมวลผลทางด้านข้อมูล สถิติ รายงานผลและข้อเสนอความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ที่ได้จากการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่อผู้บริหารท้องถิ่น

พัฒนาสามปีตรวจสอบโดยประชาชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผน

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายเชิญผู้แทนประชาคมจังหวัดเข้าร่วมประชุมเพื่อคัดเลือกกันเองร่วมเป็นคณะกรรมการคณะละไม่น้อยกว่า 3 คนแต่ไม่เกิน 6 คน
 - (1) คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสามปี ไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 6 คน
 - (2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 3 คน

2. เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายมีการจัดทำแผนจะเชิญประชาคมเข้าร่วมประชุมการจัดทำแผนเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย โดยการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมจัดทำแผนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายต่อไป

ระบบการตรวจสอบภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ขอรายงานเกี่ยวกับระบบการตรวจสอบภายใน ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีระบบการตรวจสอบภายใน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา

2. ระบบการตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ระบบการตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีการจัดตั้งขึ้นตามโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เมื่อปี พ.ศ. 2545 นับตั้งแต่วันที่ 19 มิถุนายน 2545 เป็นต้นมา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 มิถุนายน 2545 เป็นต้นมา เป็นระเบียบที่ใช้รองรับ

2.2 ผู้ตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น คือ นางฉวีวรรณ จันทร์ดา ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 6 รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน และนางสาวอังคณา ทักษะวิริยะพันธ์ ตำแหน่ง นักวิชาการการเงินและบัญชี 6 ปัจจุบันหน่วยตรวจสอบภายในมีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน จำนวน 2 คน ดังรายชื่อข้างต้น

2.3 การจัดตั้งระบบการตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีการจัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยตรวจสอบภายใน ซึ่งงานตรวจสอบภายในถือเป็นงานประจำของหน่วยตรวจสอบภายใน

2.4 หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยตรวจสอบภายในมีดังนี้

(1) ตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลและตัวเลขต่าง ๆ ด้วยเทคนิคและวิธีการตรวจสอบที่ยอมรับโดยทั่วไป ปริมาณมากน้อยตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในและความสำคัญของเรื่องที่ตรวจสอบ รวมทั้งวิเคราะห์และประเมินผลการบริหารและการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ

(2) ตรวจสอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สิน รวมทั้งการบริหารงานด้านอื่น ๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ให้เป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนตรวจสอบระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สิน และการใช้ทรัพยากรทุกประเภท ว่าเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด

(3) ประเมินผลการปฏิบัติงาน และเสนอแนะวิธีการหรือมาตรการในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การปฏิบัติงาน ตาม (1) และ (2) เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและประหยัดยิ่งขึ้น รวมทั้งเสนอแนะ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายหรือการทุจริตรั่วไหลเกี่ยวกับการเงิน หรือทรัพย์สินต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

(4) สอบทานระบบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และ/หรือระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่ทางราชการกำหนด เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ตรงตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับนโยบาย

(5) ติดตามผลการตรวจสอบ เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น และปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจถูกต้องตามที่ผู้ตรวจสอบภายในเสนอแนะ

(6) เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น บรรลุเป้าหมายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยประสานงานกับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) และผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นแต่งตั้งขึ้น ซึ่งการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และการเสนอความเห็นในการตรวจสอบได้รับความเป็นอิสระและให้ความไว้วางใจ จากผู้กำกับดูแลโดยตรงคือ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นทุกประเด็น

2.5 ขั้นตอนการทำงาน ในแต่ละขั้นตอน ระยะเวลาการทำงานแต่ละขั้นตอน ฝ่ายตรวจสอบภายในเป็นผู้ดำเนินการ เช่น การสำรวจระบบการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ การกำหนดขอบเขตและวางแผนตรวจสอบ การดำเนินการตรวจสอบตามแผนประจำปีและประจำเดือน การสรุปรายงานผลการตรวจสอบ การติดตามผลการตรวจสอบ รวมทั้งการนำเสนอผู้บริหาร ดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของหน่วยตรวจสอบภายใน ที่แนบมาพร้อมนี้ (ระยะเวลาอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงลดลงในแต่ละเดือนในบางขั้นตอน เนื่องจากการดำเนินงานที่แล้วเสร็จเร็วกว่าระยะเวลาที่กำหนด)

2.6 ที่ผ่านมานักตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีการตรวจสอบในระบบการเงิน การบัญชี การบริหารงบประมาณ การพัสดุ และทรัพย์สิน การปฏิบัติงาน ผลการดำเนินงานตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง การปฏิบัติตามนโยบาย และวิธีการปฏิบัติงานที่ได้กำหนดขึ้น รวมทั้งการบริหารงานเกี่ยวกับระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สิน และการใช้ทรัพยากรทุกประเภท

3. หน่วยตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เป็นหน่วยงานอิสระที่ขึ้นตรงต่อปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เป็นผู้กำกับดูแล และจะต้องรายงานผลการตรวจสอบให้ผู้บริหารท้องถิ่น คือ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นทราบทุกครึ่งปีเป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งรายงานผลการตรวจสอบให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) และผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นทราบทุกครึ่งปีเป็นประจำทุกเดือนเช่นเดียวกัน

4. องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีระบบควบคุมภายใน โดยให้หน่วยรับตรวจแต่ละส่วนราชการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในขึ้น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานฯ และหาก อบท. ไต ไม่มีระบบการตรวจสอบภายใน ควรมีการจัดตั้งให้มีหน่วยตรวจสอบภายใน หรือระบบอื่นใด ที่มีลักษณะการดำเนินงานคล้ายกับการตรวจสอบภายในขึ้นทุกองค์กร

5. องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีการตรวจสอบโดยประชาชน โดยให้โอกาสประชาชนเข้ามาตรวจสอบ มีวิธีการหรือรูปแบบ คือ มีการแต่งตั้งประชาคมเป็นคณะกรรมการจัดหาพัสดุตามแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาและประกวดราคา รวมทั้งคณะกรรมการตรวจรับการจ้างโดยประชาคมแต่ละชุมชนของหมู่บ้านตามโครงการต่าง ๆ

6. ประโยชน์ของการตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีดังนี้

(1) การปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เป็นไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งรวมถึงการดูแลทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริตใน อบจ.ขก.

(2) การจัดทำรายงานทางการเงินที่ใช้ภายในและภายนอกเป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลา

(3) มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ อบจ.ขก. รวมทั้งการปฏิบัติตามนโยบาย และวิธีการปฏิบัติงานที่ได้กำหนดขึ้น

นอกจากนี้ งานตรวจสอบภายในถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้บริหารหรือฝ่ายบริหาร ใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี การพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้เหมาะสม และทันต่อเหตุการณ์ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งก่อให้เกิดความศรัทธา ความน่าเชื่อถือ และเป็นการยอมรับแก่บุคคลทั่วไป เกิดผลดีและภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

สำหรับการตรวจสอบภายในโดยประชาชน คือ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นในส่วนที่เกี่ยวข้องซึ่งทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานว่าเป็นไปอย่างโปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้ รวมทั้งก่อให้เกิดความศรัทธา ความน่าเชื่อถือ และเป็นการยอมรับแก่บุคคลทั่วไป เกิดผลดีและภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ระบบการตรวจสอบภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี

หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ขอรายงานเกี่ยวกับระบบการตรวจสอบภายใน ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี มีระบบการตรวจสอบภายใน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา

2. ระบบการตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ระบบการตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี จัดตั้งขึ้นตามโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 มิถุนายน 2545

2.2 องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2548 จากเดิมซึ่งไม่มีบุคลากรปฏิบัติงานตามโครงสร้างดังกล่าว ช่วงระยะเวลาเกือบ 2 ปีที่ทำงานร่วมกับโครงการพหุ. โดยอบจ.ได้แต่งตั้งจากข้าราชการสังกัดกองคลัง 2 คน เป็นหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน คือ นางณัฐนิชา ประสาร ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 6 ว และนางสาวสุกัญญา อินทาทรรณ์ ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 5 เพื่อปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน และบรรจุตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ 1 คือ นางวชิพร นาคะพงษ์ ดังนั้น ปัจจุบันหน่วยตรวจสอบภายในมีบุคลากรจำนวน 3 คน

2.3 การจัดตั้งระบบตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี มีการจัดตั้งหน่วยตรวจสอบภายใน เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อการนี้เฉพาะและถือเป็นงานประจำที่สำคัญ

2.4 หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยตรวจสอบภายในมีดังนี้

(1) ตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลและตัวเลขต่าง ๆ ด้วยเทคนิคและวิธีการตรวจสอบที่ยอมรับโดยทั่วไป ปริมาณมากน้อยตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในและความสำคัญของเรื่องที่ตรวจสอบ รวมทั้งวิเคราะห์และประเมินผลการบริหารและการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ

(2) ตรวจสอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สิน รวมทั้งการบริหารงานด้านอื่น ๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ให้เป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนตรวจสอบ

ระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สิน และการใช้ทรัพยากรทุกประเภท ว่า เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด

(3) ประเมินผลการปฏิบัติงาน และเสนอแนะวิธีการหรือมาตรการในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การปฏิบัติงาน ตาม (1) และ (2) เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและประหยัดยิ่งขึ้น รวมทั้งเสนอแนะ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายหรือการทุจริตฉ้อโกงเกี่ยวกับการเงิน หรือทรัพย์สินต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี

(4) สอบทานระบบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และ/หรือระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่ทางราชการกำหนด เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ตรงตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับนโยบาย

(5) ติดตามผลการตรวจสอบ เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี และปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจถูกต้องตามที่ผู้ตรวจสอบภายในเสนอแนะ

2.5 ขั้นตอนการทำงาน ในแต่ละขั้นตอน ระยะเวลาการทำงานแต่ละขั้นตอน ฝ่ายตรวจสอบภายในเป็นผู้ดำเนินการ เช่น การสำรวจระบบการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ การกำหนดขอบเขตและวางแผนตรวจสอบ การดำเนินการตรวจสอบตามแผนประจำปีและประจำเดือน การสรุปรายงานผลการตรวจสอบ การติดตามผลการตรวจสอบ รวมทั้งการนำเสนอผู้บริหาร ดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของหน่วยตรวจสอบภายใน ที่แนบมาพร้อมนี้ (ระยะเวลาอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงลดลงในแต่ละเดือนในบางขั้นตอน เนื่องจากการดำเนินงานที่แล้วเสร็จเร็วกว่าระยะเวลาที่กำหนด)

2.6 ที่ผ่านมานักตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี เพิ่งมีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในขึ้นจากข้าราชการกองคลังจำนวน 2 คน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบภายใน ดังนั้นจึงยังอยู่ระหว่างการปรับตัว เรียนรู้และปฏิบัติงานตรวจสอบภายในตามที่ได้รับมอบหมายจากองค์กร

3. หน่วยตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี เป็นหน่วยงานอิสระที่ขึ้นตรงต่อปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี เป็นผู้กำกับดูแล ตามกรอบโครงสร้างขององค์กร และจะต้องรายงานผลการตรวจสอบตรงต่อปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี

4. องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี มีระบบควบคุมภายใน โดยให้หน่วยรับตรวจแต่ละส่วนราชการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในขึ้น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานฯ และหาก อบท. ไต ไม่มีระบบการตรวจสอบภายใน ควรมีการจัดตั้งให้มีหน่วย

ตรวจสอบภายใน หรือระบบอื่นใด ที่มีลักษณะการดำเนินงานคล้ายกับการตรวจสอบภายในชั้น
ทุกองค์กร

5. ประโยชน์ของการตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี มีดังนี้

(1) การปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี เป็นไป
อย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งรวมถึงการดูแลทรัพย์สิน การป้องกันหรือลด
ความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริตใน อบจ.ชก.

(2) การจัดทำรายงานทางการเงินที่ใช้ภายในและภายนอกเป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือ
ได้และทันเวลา

(3) มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่
เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ อบจ.ชก. รวมทั้งการปฏิบัติตามนโยบาย และวิธีการปฏิบัติงานที่
ได้กำหนดขึ้น

นอกจากนี้ งานตรวจสอบภายในถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้บริหาร
หรือฝ่ายบริหารใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมือง
ที่ดี การพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้เหมาะสม และทันต่อเหตุการณ์ ทั้งนี้เพื่อให้
เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งก่อให้เกิด
ความศรัทธา ความน่าเชื่อถือ และเป็นการยอมรับแก่บุคคลทั่วไป เกิดผลดีและภาพลักษณ์ที่ดีแก่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี

การตรวจสอบโดยประชาชน

ส่วนการตรวจสอบโดยประชาชน คือ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ
ขั้นตอนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีในส่วนที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดจันทบุรี ให้โอกาสประชาชนเข้ามาตรวจสอบ ในหลายวิธีการหรือรูปแบบ อาทิ มี
การแต่งตั้งประชาคมเป็นคณะกรรมการจัดหาพัสดุตามแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง
คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาและประกวดราคา รวมทั้งคณะกรรมการตรวจรับการจ้างโดย
ประชาคมแต่ละชุมชนของหมู่บ้านตามโครงการต่าง ๆ มีการจัดทำประชาคมเพื่อรับฟังความ
คิดเห็น ความต้องการ และข้อเสนอแนะของประชาชนในกลุ่มต่างๆ ที่ต้องการให้อบจ.จันทบุรี
ดำเนินการให้ การให้ประชาชนเข้าร่วมฟังการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี
รวมทั้งมีการจัดตั้งกล่อรับฟังความคิดเห็นถึงนายกอบจ.จันทบุรีโดยตรง ณ ที่ว่าการอำเภอ/กิ่ง
อำเภอจำนวน 9 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ ซึ่งมีกำหนดการจัดเก็บการสอบถาม การร้องเรียน อื่นๆ
ในกล่อทุก 15 วัน ซึ่งทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานว่าเป็นไป

อย่างโปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้ รวมทั้งก่อให้เกิดความศรัทธา ความน่าเชื่อถือ และ
เป็นการยอมรับแก่บุคคลทั่วไป เกิดผลดีและภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี

ระบบการตรวจสอบภายในเทศบาลนครระยอง

การตรวจสอบภายใน

เทศบาลนครระยอง มีระบบการตรวจสอบภายใน

- มีหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตั้งขึ้นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย
- มีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน 1 คน
- หน่วยงานที่ตรวจสอบภายใน ขึ้นตรงกับปลัดเทศบาล
- หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานตรวจสอบภายใน
ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานในด้านงบประมาณ
บัญชีและพัสดุและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง
- งานตรวจสอบภายใน ในอดีตบางช่วงจะไม่มีอัตรากำลังในการปฏิบัติงานเป็น
ระยะเวลานานเนื่องจากการโอนย้ายของเจ้าหน้าที่ และยังสรรหาอัตรากำลังไม่ได้
- ที่ผ่านมามีการตรวจด้านการเงิน

โดยเทศบาลนครระยองมีการจัดวางระบบการควบคุมภายใน ตามระเบียบคณะกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดินฯ และมีการติดตามประเมินประสิทธิภาพ ปีละ 1 ครั้ง ตามระเบียบฯ

การตรวจสอบโดยประชาชน

เทศบาลนครระยอง จัดให้มีการตรวจสอบโดยประชาชน โดยการรับเรื่องร้องเรียนและ
ตอบทางเว็บไซต์ทุกราย (www.rayongcity.com) หรือศูนย์รับเรื่องร้องเรียนของเทศบาล รวมทั้งมี
การสำรวจความพึงพอใจ โดยประชากรออกแบบสอบถามทุกครั้งที่มาติดต่อขอรับบริการ

ประโยชน์ของการตรวจสอบภายใน และการสอบโดยประชาชน

ประโยชน์ของการตรวจสอบภายใน และการสอบโดยประชาชน คือ การปฏิบัติงานใน
แต่ละหน่วยงานปฏิบัติตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด การให้บริการประชาชน
เป็นไปด้วยความรวดเร็วและตรงตามความต้องการของประชาชน

ระบบการตรวจสอบภายในเทศบาลเมืองปาดอง

การตรวจสอบภายใน

เทศบาลเมืองปาดองมีระบบการตรวจสอบภายใน กล่าวคือ ในระยะเริ่มต้นภายหลังจากการจัดตั้งเทศบาลตำบลปาดอง 2 ปี งานการตรวจสอบภายในยังไม่มีผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ ไม่ชัดเจน เริ่มมีความชัดเจนมากขึ้นเมื่อประมาณ 2 ปีที่ผ่านมา (ประมาณปี 2546)

กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องคือ “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545” ซึ่งเป็นระเบียบที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี อันมีผลให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน ตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

เทศบาลเมืองปาดองมีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในที่รับผิดชอบเพียง 1 คน คือ นางสาวหทัยทิพย์ ลักษณะวิมล โดยมีการจัดตั้งเป็นหน่วยงาน เรียกว่า “หน่วยตรวจสอบภายใน” การตรวจสอบภายในถือได้ว่าเป็นเครื่องมือหรือกลไกที่สำคัญของฝ่ายบริหาร และเป็นหลักขององค์กรในด้านการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน ทั้งทางด้านการเงินและการบริหารงาน

สำหรับเทศบาลเมืองปาดองเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีการควบคุมภายในโดยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่งานเกี่ยวกับการประเมินอย่างอิสระที่จัดให้มีขึ้นในองค์กรเพื่อให้บริการแก่องค์กรในการตรวจสอบ และประเมินกิจกรรมที่สอบทานพร้อมทั้งปรับปรุงการดำเนินการและควบคุมให้ดียิ่งขึ้น

หน่วยงานตรวจสอบภายในของเทศบาลเมืองปาดองมีหน้าที่ความรับผิดชอบคือการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ในด้านงบประมาณ บัญชี และพัสดุ ตรวจสอบการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งหลักฐานการทำสัญญา การจัดซื้อพัสดุ การเบิกจ่าย การลงบัญชี การจัดเก็บรักษาพัสดุในคลัง การตรวจสอบการใช้ และเก็บรักษาพาหนะให้ประหยัด และถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ตรวจสอบรายละเอียดงบประมาณรายจ่าย และการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่าย รวมทั้งเงินยืม และการจ่ายเงินทดรองราชการและเงินนอกงบประมาณทุกประเภท และตอบปัญหาชี้แจงเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

โดยมีขั้นตอนการทำงานในแต่ละขั้นตอน ได้แก่

- การวางแผนตรวจสอบ

การวางแผนตรวจสอบเพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอน ดังนี้ (1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ และ (2) กำหนดขอบเขตและระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบ

- การดำเนินการตรวจสอบ

เป็นการปฏิบัติการตรวจสอบโดยรวบรวมหลักฐานและข้อมูลในการตรวจสอบ เพื่อดำเนินการ ตามแนวการตรวจสอบดังต่อไปนี้

(1) การทดสอบโดยการตรวจหลักฐานจากเอกสารเป็นการตรวจสอบบัญชี, เอกสารรับ – จ่าย เพื่อดูหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ตรงตามระเบียบที่วางไว้

(2) การทดสอบโดยการปฏิบัติซ้ำ เป็นการทดสอบโดยปฏิบัติงานเช่นเดียวกับการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยทำการเปรียบเทียบใบอนุมัติจัดซื้อ/จ้างกับใบสั่งซื้อหรือจ้าง ใบตรวจรับ ใบกำกับสินค้าการตรวจสอบการคำนวณและบวกเลขในใบกำกับสินค้า

(3) การทดสอบโดยการสังเกตการณ์ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

(4) ตรวจสอบการเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ว่าได้เป็นไปโดยประหยัด และถูกต้อง

(5) ตรวจสอบการปฏิบัติของหน่วยงานต่างๆ ว่าได้เป็นไปตามนโยบาย ระเบียบ คำสั่ง และประกาศต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้

(6) ประเมินประสิทธิภาพการควบคุมภายในของระบบงานเพื่อหาวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของเทศบาล

(7) ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของเอกสารประกอบฎีกา

(8) ตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องต่างๆ ที่เป็นปัญหาเพื่อเสนอแนะแนวการปรับปรุง

(9) จัดทำรายงานการตรวจสอบพร้อมข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพให้แก่หน่วยงานต่างๆ ที่ได้รับการตรวจสอบ

(10) ติดตามผลการตรวจสอบ

- การรายงานผลการตรวจสอบ

เป็นการสรุปผลการตรวจสอบเพื่อปรับปรุงระบบงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ที่ผ่านมาหน่วยงานตรวจสอบภายในได้มีการตรวจสอบภายในกับส่วนราชการในองค์กร (กองคลัง กองวิชาการและแผนงาน กองสาธารณสุข กองการศึกษา สำนักปลัดเทศบาล กองช่าง กองช่างสุขาภิบาล กองสวัสดิการและสังคม งานผลประโยชน์ (กองคลัง)) ในเรื่องต่อไปนี้เป็น

- (1) ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารเบิกจ่ายประกอบฎีกา
- (2) การจัดซื้อ/จัดจ้าง
- (3) การเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น
- (4) ทดสอบโดยการสังเกตการณ์ปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่
- (5) ตรวจสอบเอกสารรายรับต่างๆ
- (6) ประเมินควบคุมภายใน

หมายเหตุ

- ในการตรวจสอบกองคลัง ตรวจสอบฎีกาด้านการเบิกจ่ายเงินตามหลักฐานทางบัญชี โดยมีวิธีการดังนี้
 - ตรวจสอบจำนวนเงินตามฎีกากับใบกำกับสินค้า พร้อมทั้งตรวจสอบกับทะเบียนคุมงบประมาณรายจ่าย
 - ตรวจสอบใบกำกับสินค้าใบสั่งซื้อและใบขออนุมัติซื้อ/จ้าง
 - ตรวจสอบจำนวนตามใบกำกับสินค้ากับใบตรวจรับ
 - ตรวจสอบการคำนวณและบวกเลขของฎีกา
 - ตรวจสอบวิธีการซื้อ/จ้างว่าได้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2525
- ในการตรวจสอบงานผลประโยชน์ (กองคลัง) ตรวจสอบเอกสารการรับเงินโดยมีวิธีการตรวจสอบ ดังนี้
 - ตรวจสอบใบเสร็จ โดยการตรวจสอบการบวกเลขจำนวนรวมของใบเสร็จรับเงินตามที่รายงานในใบนำส่งเงิน พร้อมทั้งการบวกเลขของใบนำส่งเงิน
 - ตรวจสอบใบสรุปในนำส่งเงิน เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าเจ้าหน้าที่ได้นำส่งเงินฝากธนาคารครบทั้งจำนวน
 - ตรวจสอบว่ารายรับตามใบนำส่งเงินเท่ากับที่ได้รายงานไว้ตามใบสำคัญสรุปใบนำส่งเงิน
 - ตรวจสอบทะเบียนเงินผลประโยชน์และสมุดเงินสรับว่าได้บันทึกรายการจนถึงปัจจุบัน

- ตรวจสอบยอดลูกหนี้กับทะเบียนผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน และเปรียบเทียบกับสมุดแยกประเภทให้ตรงกัน

- กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม, กองสวัสดิการสังคม, กองการศึกษา, กองช่าง, สำนักปลัดเทศบาล, กองช่างสุขาภิบาล และกองวิชาการและแผนงาน จะเน้นการตรวจสอบด้านการเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น, ค่าวัสดุ, ค่าใช้สอย, รายจ่ายอื่นๆ
- ประเมินประสิทธิภาพการควบคุมภายในของระบบงานเพื่อหาวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของเทศบาล

หน่วยตรวจสอบภายในของเทศบาลเมืองปาดองมีฐานะเป็น “งานตรวจสอบภายใน” โดยมีผู้รับผิดชอบ 1 คน และขึ้นตรงกับปลัดเทศบาลเมืองปาดอง หน้าที่หลักๆ ของงานตรวจสอบภายในจะตรวจสอบทางด้านการคลังเป็นหลัก (การตรวจสอบเอกสารการรับเงิน – การตรวจสอบหลักฐานการเบิกจ่ายเงิน (ฎีกา) กับสมุดเงินสดจ่าย)

เรื่องของระบบการตรวจสอบภายในนั้นมีความจำเป็นและสำคัญสำหรับหน่วยงานซึ่งเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ซึ่งได้กำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในจัดทำแผนประจำปีและการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในและรวบรวมรายงานผลการตรวจสอบต่อผู้บริหารของเทศบาลเมืองปาดอง ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ภูมิภาคที่ 13

เทศบาลเมืองปาดองมีระบบควบคุมภายในโดยมีโครงสร้างการควบคุมภายในครบ 5 องค์ประกอบของการควบคุมภายใน คือ (1) สภาพแวดล้อมของการควบคุม (2) การประเมินความเสี่ยง (3) กิจกรรมการควบคุม (4) ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร และ (5) การติดตามประเมินผล โดยทั้ง 5 องค์ประกอบเป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมภายในของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้บริหารและบุคลากรมีทัศนคติที่ดีและเอื้อต่อการควบคุมภายในผู้บริหารให้ความสำคัญกับการมีศีลธรรม จรรยาบรรณและความซื่อสัตย์และมีการพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี ถ้าพบว่าบุคลากรประพฤติปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม การยอมรับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน การรับทราบข้อมูลและการวินิจฉัยสิ่งที่ตรวจพบหรือสิ่งที่ต้องตรวจสอบ ประเมินและ

รูปแบบการทำงานของผู้บริหารเหมาะสมต่อการพัฒนา การควบคุมภายในและดำรงไว้ซึ่งการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลโครงการสร้างองค์กร การมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและจำนวนผู้ปฏิบัติงานเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัตินโยบายและการปฏิบัติด้านบุคลากรเหมาะสมในการจูงใจและสนับสนุนผู้ปฏิบัติงาน

2. มีการกำหนดวัตถุประสงค์ระดับองค์กรที่ชัดเจนวัตถุประสงค์ระดับองค์กรและวัตถุประสงค์ระดับกิจกรรมสอดคล้องกันในการที่จะทำงานให้สำเร็จด้วยงบประมาณและทรัพยากรที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม ฝ่ายบริหารมีการระบุความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกที่อาจมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร หน่วยงานมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมนอกจากนี้มีการชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง เช่น การเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการ เป็นต้น

3. มีนโยบายและวิธีปฏิบัติงานที่ทำให้มั่นใจว่า เมื่อนำไปปฏิบัติแล้วจะเกิดผลสำเร็จตามที่ฝ่ายบริหารกำหนดไว้ กิจกรรมเพื่อการควบคุมจะชี้ให้ผู้ปฏิบัติงานเห็นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความระมัดระวังและสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

4. มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการปฏิบัติงาน การรายงานทางการเงินและการดำเนินงาน การปฏิบัติตามนโยบายและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่ใช้ในการควบคุมและดำเนินกิจกรรมขององค์กร รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากภายนอกองค์กรมีการสื่อสารไปยังผู้บริหารและผู้ใช้ภายในองค์กรในรูปแบบที่ช่วยให้ผู้รับข้อมูลสารสนเทศปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและให้ความมั่นใจว่า มีการติดต่อสื่อสารภายในและภายนอกองค์กรที่มีผลทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

5. องค์กรมีการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในและประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานโดยกำหนดวิธีปฏิบัติงานเพื่อติดตามการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปฏิบัติงานตามปกติของฝ่ายบริหาร ผู้ควบคุมงานและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนั้น ทางเทศบาลเมืองปาดองได้กำหนดว่าในการตั้งคณะกรรมการชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานบริการประชาชน เช่น คณะกรรมการตรวจรับ คณะกรรมการพิจารณาผล และคณะกรรมการสอบราคา เป็นต้น จะเปิดโอกาสและให้โควต้ากับประชาชนในการเข้าร่วมเป็นกรรมการตรวจสอบร่วมด้วย โดยกำหนดให้คณะกรรมการหนึ่งมีตัวแทนจากภาคประชาชนในแต่ละชุมชนชุดละ 2 คน (สำหรับเทศบาลเมืองปาดองนั้นมีทั้งหมด 7 ชุมชน) อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมาพบว่าคณะกรรมการชุดต่างๆ ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากผู้แทนในชุมชนเท่าที่ควร ซึ่งจากการ

ประมวลปัญหาแล้วพบว่า สาเหตุหลัก ไม่เกี่ยวกับเรื่องค่าตอบแทน แต่เป็นการที่ประชาชนยังไม่เห็นความสำคัญของการมาร่วมในคณะกรรมการ และการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าว เทศบาลเมืองป่าตองได้ดำเนินการเพื่อสร้างจิตสำนึกในประชาชน เขตเทศบาล ด้วยการรณรงค์ตามการจัดกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาล และการเชิญผู้แทนชุมชน มาร่วมอบรมเรื่องกฎระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างต่างๆ ที่เทศบาลเกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์ว่า ประชาชนจะค่อยๆ ซึมซับความจำเป็นของการร่วมตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐในระยะยาว

ประโยชน์ของการตรวจสอบภายใน

ประโยชน์ของการตรวจสอบภายในมีหลายประการดังนี้ (1) ช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานระบบการควบคุมภายใน ตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด (2) ช่วยให้การจัดทำเอกสาร การบันทึกรายการทางบัญชีและการเงินถูกต้องครบถ้วน (3) ช่วยป้องกันความเสียหายและกำกวมดูแลให้การดำเนินการเป็นไปตามระเบียบและนโยบายของผู้บริหาร และ (4) ช่วยให้ผู้บริหารได้รับรู้ถึงปัญหา ข้อบกพร่องของแต่ละหน่วยงานและสามารถแก้ไขได้ทันเวลา

การตรวจสอบโดยประชาชน

สำหรับการตรวจสอบโดยประชาชนนั้น ประโยชน์จะมาจากการที่ประชาชนทำหน้าที่ตรวจสอบสมาชิกสภาเทศบาลเมืองป่าตองซึ่งเป็นตัวแทนที่ตนเองเลือกเข้าไปทำหน้าที่ในสภาฯ ผ่านความเห็น ข้อเรียกร้อง และความต้องการของประชาชนเป็นหลัก

ระบบการตรวจสอบภายในองค์กรบริหารส่วนตำบลบางนมโค

การตรวจสอบภายใน

ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ซึ่งออกโดยอาศัยพระราชอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2542 มาตรา 15 (3) (ก) (ค) ตามระเบียบ ฯ ข้อ 5 กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐ (ผู้รับตรวจ) นำมาตรฐานการการควบคุมภายในที่ออกตามระเบียบนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดวางระบบการควบคุมภายในให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับตั้งแต่วันที่ระเบียบฯ นี้มีผลบังคับ และรายงานความคืบหน้าทุกหกสิบวันต่อผู้กำกับดูแล และเพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไขการควบคุมภายในให้เป็นปัจจุบันและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ระเบียบ ฯ ข้อ 6 จึงกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐประเมินการควบคุมภายในแล้วรายงานต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้กำกับดูแล และคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ

องค์การบริหารส่วนตำบลบางนมโค มีระบบการตรวจสอบภายใน โดยใช้มาตรฐานการควบคุมภายใน ตามแนวทางของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.2544 ซึ่งได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบางนมโค ที่ ... /2548 ลงวันที่ ... สิงหาคม 2548 เรื่อง ผู้รับผิดชอบการประเมินผลการควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลบางนมโค เพื่อให้การวางระบบควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลบางนมโค เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง ซึ่งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบการประเมินผลการควบคุม ประกอบด้วย

1.นายปรีชา ดัสดุลย์	ประธานสภา อบต.	ประธานกรรมการ
2.นายวิชาญ ศรีรัฐวัฒน์	หัวหน้าส่วนโยธา	กรรมการ
3.นายสรวิทย์ ทองดอนน้อย	นิติกร	กรรมการ
4.นางนิภา เพ็ชรคุ้ม	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	กรรมการ
5.นางศิริกัญญา อินทะมาตย์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายฯ	กรรมการ/เลขานุการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการประเมินผล

1. ตรวจสอบการปฏิบัติงานและเสนอแนวทางป้องกันและแก้ไขความเสี่ยงในแต่ละความเสี่ยงของ อบต.ว่าได้ปฏิบัติตามแนวทางที่วางระบบการควบคุมภายในไว้หรือไม่

2. รายงานผลการตรวจสอบตามแนวทางระบบการควบคุมภายในให้นายก อบต.ทราบทุก 60 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้ประกาศใช้ระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้เจ้าหน้าที่รายงานนายอำเภอ และสำนักงาน ตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 1 ต่อไป

ในการปฏิบัติงานของ อบต.บางนมโค ปฏิบัติตามระเบียบของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่า ด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.2544 กำหนดให้ผู้กำกับดูแล และฝ่ายบริหารทาง หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำมาตรฐานการควบคุมภายในของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินไปใช้ เป็นแนวทางสำหรับการจัดวางระบบควบคุมภายในให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และ บรรลุวัตถุประสงค์ ของการควบคุมภายใน ได้แก่ นายอำเภอ คณะผู้บริหาร ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และ ปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดให้มีการควบคุมภายในที่ดี ในสายงานที่ ตนเองมีความรับผิดชอบ โดยให้แต่ละส่วนดำเนินงานตามระเบียบ คตง.ข้อ 5 ดังนี้

1. **สรุปภารกิจและวัตถุประสงค์การดำเนินการที่สำคัญในระดับองค์กร** ทางด้านการพัฒนา และการให้บริการแก่ประชาชนในเขตพื้นที่เฉพาะตำบลเท่านั้น โดยมีวัตถุประสงค์การดำเนินการให้บริการ ประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การ ส่งเสริมการท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม และอื่นๆ ตามนโยบายของรัฐบาล และ ผู้บริหารท้องถิ่น และมีภารกิจ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่น เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พระราชบัญญัติภาษีป้าย พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ ฯลฯ โดยวัตถุประสงค์ที่สำคัญในระดับองค์กร เพื่อตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

2. **ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการควบคุมระดับองค์กร** โดยนายกองค์การบริหารส่วน ตำบล ได้กำหนดนโยบายในการตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยยึดถือ ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการต่างๆ โดยมีการพัฒนาบุคลากรในการฝึกอบรมให้มี ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน โดยการจัดโครงสร้างองค์กรและส่วนงานเป็นไปตามพระราชบัญญัติ สภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 การบริหารงานบุคคล ให้ถือปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542

3. **ความเสี่ยงที่สำคัญและข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการควบคุม** ของทั้ง 3 ส่วนงาน ได้แก่ ส่วน สำนักปลัด ส่วนการคลัง และ ส่วนโยธา

3.1 ส่วนสำนักปลัด ดูแลรับผิดชอบงานในด้านการบริหารทั่วไป ได้แก่ งานสารบรรณ งานด้านการตราข้อบัญญัติตำบล ข้อบัญญัติงบประมาณ แผนพัฒนาตำบล การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ งานด้านกิจกรรมรัฐพิธีต่างๆ การทำนิติกรรม สัญญาต่างๆ การขออนุมัติดำเนินการตามข้อบัญญัติงบประมาณตามระเบียบที่กำหนด

ผู้บังคับบัญชาในส่วนสำนักปลัด มีการเข้มงวดกวดขันในการควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่อง จริยธรรม และระเบียบแบบแผนของทางราชการ ในบางกรณีที่เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในการปฏิบัติตามระเบียบของหน่วยงาน ผู้บังคับบัญชาได้ให้ความสนใจในการอบรมสั่งสอนเพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป ซึ่งโดยสรุปแล้วสภาพแวดล้อมของการควบคุมโดยรวมของส่วนสำนักปลัด อยู่ในเกณฑ์ดี มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานที่มอบหมาย

ความเสี่ยงที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อการบรรลุตามวัตถุประสงค์ อันอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินงานในด้านต่างๆ หากการดำเนินการประชุมสภา อบต.ไม่เป็นไปตามขั้นตอน หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจเกิดจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติเป็นจำนวนมาก ผู้เกี่ยวข้อง หรือ เลขานุการสภา อบต.ขาดความรู้ ความเข้าใจในการชี้แจงระเบียบต่อที่ประชุมสภา หากการดำเนินการไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด อาจเกิดผลกระทบต่อสมาชิกสภา หรือ คณะผู้บริหารได้ ปัญหาดังกล่าวทางปลัด อบต.ได้มีการศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ และหารือกับทางอำเภออย่างต่อเนื่อง โดยได้มีการนำเอกสารระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องชี้แจงต่อที่ประชุมอยู่เสมอ โดยเฉพาะการสำเนาเอกสาร ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับคณะผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วย ประธานสภา รองประธานสภา และเลขานุการสภา เพื่อศึกษาทำความเข้าใจ

3.2 ส่วนการคลัง ดูแลรับผิดชอบในการดำเนินงานด้านการเงินการบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ ครุภัณฑ์ การเบิกจ่ายเงินโครงการต่างๆ รวมทั้งการดำเนินงาน การเงินและบัญชี การพัสดุการจัดเก็บรายได้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) ฝ่ายการเงินและบัญชี (2) ฝ่ายพัฒนาและจัดเก็บรายได้ (3) ฝ่ายทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ โดย

- **ฝ่ายการเงินและบัญชีของ อบต.** มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ การรับเงิน การจ่ายเงิน การบันทึกบัญชี การจัดทำงบการเงิน และรายงานทางการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริหารการเงินการคลังและการบันทึกบัญชีของ อบต.เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักการ กฎหมาย ข้อบัญญัติ มติ คณะรัฐมนตรี ประกาศและหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งจะเป็นการช่วยลดการกระทำผิดทั้งเจตนาหรือไม่เจตนา ตลอดจนป้องกันการทุจริตอันเกิดจากการขาดความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์

- **ฝ่ายพัฒนาและจัดเก็บรายได้** มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้ ซึ่ง อบต.จัดเก็บเอง ได้แก่ ภาษีป้าย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ฯลฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดเก็บรายได้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สามารถนำรายได้ที่จัดเก็บได้มาดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของ อบต.

- **ฝ่ายทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุของ อบต.** มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำแผนจัดซื้อ จัดจ้าง ประจำปี ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำสัญญาซื้อ/จ้าง และดำเนินการเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของอบต.ตรงตามความต้องการที่แท้จริง ในจำนวนที่เหมาะสม ทันตามกำหนดเวลา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด และเป็นไปตามระเบียบพัสดุ

ในด้านการดำเนินงานเพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างมีความโปร่งใส ได้กำหนดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลการสอบราคาและประกวดราคาโดยเปิดเผยต่อประชาชนทั่วไป แต่เนื่องจากบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุ มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบดำเนินงานในด้านอื่นๆ ของส่วนการคลังด้วย ทำให้การจัดซื้อจัดจ้างบางครั้งอาจเกิดข้อผิดพลาดและเข้าไปบ้าง

ความเสี่ยงที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ คือ ในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี หากปฏิบัติไม่ถูกต้อง รัศกุน อาจเกิดการรั่วไหล ซึ่งเกิดจากความผิดพลาด โดยเจตนา หรือไม่เจตนา จนถึงขั้นกระทำทุจริตได้ ในส่วนนี้ได้มีการปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 อย่างเคร่งครัด แต่เนื่องจากปัจจุบันการปฏิบัติงานด้านการบันทึกบัญชียังไม่มีแนวทางที่แน่นอน มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อยๆ ทำให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงานในบางครั้ง

☞ **กิจกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง** ปัจจุบัน อบต.ได้กำหนดให้มีการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นไปตามระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้องกับทางราชการ โดยมีการจัดซื้อภายในวงเงินงบประมาณ เป็นไปตามระเบียบพัสดุ ซึ่งโดยปกติจะพิจารณาจัดซื้อ/จ้างจากรายที่เสนอราคาต่ำสุด หรือราคาที่เหมาะสมโดยราชการได้รับประโยชน์สูงสุด และไม่ขัดกับระเบียบ

สิ่งที่ยังเป็นปัญหาในปัจจุบัน คือ การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด การดำเนินการจริงจะจัดซื้อจัดจ้างในช่วงใกล้สิ้นปีงบประมาณ ทำให้ต้องมีการกันเงินทุกปีและไม่ทันต่อความต้องการ ซึ่งเกิดจากการได้รับการจัดสรรงบประมาณล่าช้า

☞ **กิจกรรมด้านการจัดเก็บรายได้** ในการดำเนินการดังกล่าว มีการสำรวจข้อมูลผู้เสียภาษีให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ มีการติดตามทวงถามสำหรับผู้ที่ยังค้างชำระภาษีเป็นประจำทุกปี มีเจ้าหน้าที่ออกปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้นอกสถานที่ โดยออกจัดเก็บตามท้องที่ต่างๆของตำบล

ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่คือ (1) กฎหมายด้านการดำเนินคดีเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีไม่ชัดเจน และวิธีการประเมินภาษีมีการตีความขัดแย้งกัน (2)บุคลากรไม่เพียงพอที่จะดำเนินการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิ

ภาพ ประสิทธิภาพ (3) เจ้าหน้าที่และบุคลากรของ อบต.ไม่มีความรู้ ความเข้าใจด้านกฎหมาย (4) เจ้าหน้าที่และบุคลากรของ อบต.ไม่มีประสบการณ์และขาดความชำนาญในการติดตามจัดเก็บ

3.3 ส่วนโยธา มีหน้าที่รับผิดชอบในงานสำรวจออกแบบ เขียนแบบถนน อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ คำนวณรายการและประมาณราคาในการดำเนินงาน งานควบคุมอาคาร งานก่อสร้าง และซ่อมบำรุงทาง อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ ตรวจสอบเกี่ยวกับงานด้านโยธา

ความเสี่ยงที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อการบรรลุตามวัตถุประสงค์ คือ บุคลากรไม่เข้าใจขั้นตอนการทำงานที่กำหนดตามแบบแผนซึ่งอาจเกิดความเสียหายกับทางราชการได้ เช่น บุคลากรไม่เข้าใจในการควบคุมอาคารที่ชัดเจน การตีความข้อกฎหมายของ พรบ.ควบคุมอาคาร ซึ่งอาจเกิดการปฏิบัติที่ผิด อีกทั้งการขาดบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะทาง เช่น งานพัฒนาแหล่งน้ำ งานระบบประปา งานผังเมือง เป็นต้น

4.การติดตามและประเมินผล โดยมีการติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยผู้บังคับบัญชาของทุกส่วนควบคุม ตรวจสอบการปฏิบัติงาน โดยคณะผู้บริหารควบคุมการปฏิบัติงานในระดับสูงสุด และรายงานผลการปฏิบัติงานให้หน่วยควบคุมดูแลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

5.ผู้รับผิดชอบประเมินผล ได้แก่ คณะผู้บริหาร และ ผู้บังคับบัญชาทุกส่วน

ระบบการตรวจสอบภายในตามระเบียบคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.2544 กำหนดให้มีการตรวจสอบภายใน ซึ่ง อบต. บางนมโค ได้มีการวางระบบดังกล่าวไว้ แต่ยังไม่มีการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ การดำเนินการ ณ ปัจจุบันเป็นเพียง (1) การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่การตรวจสอบการรับเงินตามคำสั่งที่ 14/2547 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2547 เพื่อเป็นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการฝากเงิน และ (2) การรับ – ส่งเงินธนาคาร ได้มีการแต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบร่วมกัน ตามระเบียบ ฯ ข้อ 36

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรจะต้องมีระบบการตรวจสอบภายใน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อให้คำแนะนำและประเมินความเสี่ยงขององค์กรต่อผู้บริหาร (2) เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับองค์กร (3) เพื่อสอบถามความถูกต้องของข้อมูลที่น่าเสนอผู้บริหาร (4) เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน ผ่านการแก้ไขและป้องกัน และ ติดตามค้นหาความสูญเสีย และ (5) เพื่อเป็นสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า ซึ่งจะทำให้ลดโอกาสผิดพลาด หรือความเสี่ยง ก่อนที่ผู้ตรวจสอบจากภายนอก ซึ่งได้แก่ สตง. จะเข้ามาทำการตรวจ

ปัจจัยสำเร็จในการสร้างระบบตรวจสอบภายใน

1. โครงสร้างองค์กรต้องเอื้อต่อการจัดให้มีการตรวจสอบภายใน โดยหน่วยตรวจสอบภายในต้องขึ้นตรงต่อผู้บริหารสูงสุดขององค์กร
2. ผู้บริหารสูงสุดขององค์กรต้องให้ความสำคัญในเรื่องความเป็นอิสระของหน่วยตรวจสอบภายใน และส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรของหน่วยตรวจสอบภายในมีความรู้ ความเชี่ยวชาญหลากหลายไม่เฉพาะด้านการเงินเพียงอย่างเดียว
3. หน่วยตรวจสอบภายในต้องมีสิทธิ์ในการเข้าถึง ได้รับสิทธิ์ หรือได้รับมอบอำนาจที่จะเข้าดำเนินการตรวจสอบตามกระบวนการพิจารณาตรวจสอบได้อย่างพอเพียง
4. หน่วยตรวจสอบภายในต้องมีเสรีภาพอย่างเพียงพอในการดำเนินการตรวจสอบ โดยปราศจากอุปสรรค หรือถูกกีดกันขัดขวาง หรือปราศจากการแทรกแซงจากบุคคล หรือหน่วยงาน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือ ทางอ้อม
5. มีการจำกัดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยตรวจสอบภายใน โดยต้องไม่มีอำนาจสั่งการหน่วยงานที่ถูกตรวจสอบ หรือมีส่วนได้เสียในลักษณะที่เป็นผู้ปฏิบัติเอง ตรวจสอบเองในตัวเองโดยตรง

คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายใน

1. เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีทักษะในการสื่อสารความโดยการพูดและการเขียน
2. บุคลิกภาพ
3. การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
4. ความคิดริเริ่ม ความสังเกต และไหวพริบ
5. ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาจากข้อมูลต่างๆ
6. ใฝ่หาความรู้ต่อเนื่องในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้อง

จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันการตรวจสอบส่วนใหญ่เป็นการตรวจสอบทางการเงินเป็นหลัก (Finance Audit) กล่าวคือ มีการตรวจสอบว่าเอกสารการเงินต่างๆมีความถูกต้องหรือไม่ ซึ่งควรจะต้องมีการปรับระบบการตรวจสอบภายในใหม่เป็นการตรวจสอบระบบงาน การตรวจสอบตามกฎหมาย คือ การตรวจสอบผลแห่งการดำเนินงานว่าตรงตามวัตถุประสงค์ ก่อประโยชน์ให้กับองค์กรหรือไม่ อย่างไร

จากระบบการตรวจสอบต้องทราบว่า มีจุดอ่อนในการบริหารงานหรือไม่ มีสัญญาณเตือนภัย เพื่อจะได้แก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ และทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน การตรวจสอบดังกล่าวมุ่งแก้ไขระบบงาน มิใช่มุ่งเพื่อจับผิด ในกรณีที่พบความผิดพลาด ต้องมีการตรวจสอบให้ได้ว่ามาจากเจตนาทุจริตหรือไม่ ถ้าทุจริตจริงต้องถูกลงโทษ หากระบบงานก่อให้เกิดการทุจริต ต้องแก้ไขระบบงาน แต่การแก้ไวนั้นต้องไม่ก่อให้เกิดปัญหา หรือสร้างความไม่คล่องตัวกับคนจำนวนมาก

แนวทางในการสร้างระบบตรวจสอบภายในที่ดี ผู้ที่ทำงานตรวจสอบภายในอบต.ไม่ต้องรายงานต่อปลัด อบต.หรือ ผอ.กองคลัง หรือ ส่วนการคลัง แต่จะต้องรายงานต่อผู้บริหารสูงสุด คือ นายก อบต. โดยที่นายก อบต.จะถูกตรวจสอบจากองค์กรภายนอก คือ ประชาชนต่อไป ซึ่งนอกจากจะมีแผนพัฒนาระบบการตรวจสอบระยะยาวประจำปีแล้ว ควรมีการตรวจสอบระยะ 3 เดือน หรือ 6 เดือน (ระบุว่าตรวจสอบอะไร ด้วยวิธีใด) ซึ่งถือเป็นการบริหารความเสี่ยง เพื่อเป็นหลักประกันว่าเรื่องนั้น จะไม่เกิดความเสียหาย เพราะถ้าผิดพลาดจะเกิดความเสียหายมาก ทุกองค์กรของรัฐต้องมีระบบการควบคุมภายในที่ดี และหากองค์กรสามารถทำได้ โดยมีความรัดกุม มีความเหมาะสม ย่อมจะทำให้องค์กรมีความเข้มแข็ง

การตรวจสอบโดยประชาชน

การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการปกครองที่รัฐบาลให้อำนาจ หรือ กระจายอำนาจไปให้หน่วยปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นและชุมชน โดยมีองค์กรเป็นผู้รับผิดชอบ มีอิสระในการใช้ดุลยพินิจ มีเจ้าหน้าที่และงบประมาณการดำเนินงานแยกจากราชการส่วนภูมิภาค แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลกลางตามวิธีที่เหมาะสม

ในการดำเนินการดังกล่าว การมีส่วนร่วมโดยการตรวจสอบจากประชาชนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานขององค์กร ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวมอย่างแท้จริง มิใช่เพื่อผลประโยชน์ของใครเพียงคนเดียว หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น จึงเป็นหน้าที่ที่ประชาชนทุกคนจะต้องตระหนักถึงความสำคัญต่อการเข้ามาตรวจสอบ และมีส่วนร่วมเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามภาระหน้าที่ของตนเองได้อย่างสมบูรณ์ โดยประชาชน และเพื่อประชาชน เพื่อความความเข้มแข็งและยั่งยืนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

การตรวจสอบของประชาชน อบต.บางนมโค การมีส่วนร่วมของประชาชน อบต.บางนมโคในเรื่องของการตรวจสอบการทำงานของ อบต.นั้นอาจจะยังมีไม่มาก ส่วนใหญ่เป็นการทำหน้าที่ของ อบต.เองเพื่อให้เกิดความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดย อบต.ได้ดำเนินการดังนี้

(1) เปิดเผย- เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบาย ผลการดำเนินงาน

- แผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปี
- เอกสารงบประมาณประจำปี
- แผนการจัดหาพัสดุ
- ผลการจัดซื้อ จัดจ้าง

- รายงานทางการเงิน
- รายงานการประชุมสภาท้องถิ่น
- รายงานผลการประชุมคณะผู้บริหารท้องถิ่น
- รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี

(2) **การมีส่วนร่วมในการจัดซื้อ จัดจ้าง** เพื่อให้การดำเนินการบริหารของ อบต.เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ จึงกำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อ จัดจ้าง และมีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม โดย

- แต่งตั้งประชาชนเข้าร่วมในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยผ่านประชาคมหมู่บ้าน คัดเลือกตัวแทนหมู่บ้าน
- จัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ หรือ สื่อประเภทอื่น เพื่อประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงการ และราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้าง
- แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง และประกาศให้ประชาสัมพันธุ์ให้ประชาชนทราบ
- มีการประชาสัมพันธ์รายรับ รายจ่าย ให้ประชาชนทราบอย่างกว้างขวางทางสื่อสิ่งพิมพ์ หรือ วิทยุ หรือ อินเทอร์เน็ต
- จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์รายได้ของ อบต.และจัดทำประกาศรายรับ – รายจ่ายให้ประชาชนทราบ
- เผยแพร่ข่าวสารการสอบราคา การประกวดราคา ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสถานีวิชิตชุมชนช่วยประชาสัมพันธ์
- มีการประชาสัมพันธ์กำหนด วัน เวลา ที่จะตรวจรับงานจ้างเหมาก่อสร้างให้ประชาชนได้รับทราบ โดย ทำหนังสือแจ้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีการก่อสร้างทราบ และจัดทำป้ายติดไว้ที่บริเวณโครงการที่มีการก่อสร้างให้ประชาชนทราบ

(3) การให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

- จัดทำโครงการประชุม อบต.สัญจร ตามหมู่บ้านต่างๆ เพื่อรับทราบปัญหา และหาแนวทางแก้ไขร่วมกับหน่วยงานราชการต่างๆ อาทิ ตำรวจ การไฟฟ้า ฯลฯ เป็นประจำทุกสิ้นเดือน 1 หมู่บ้าน/เดือน

 วิธีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร อบต.บางนมโค ได้เปิดเผย และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายผลการดำเนินการ และการจัดซื้อจัดจ้างของท้องถิ่น ให้ประชาชนและผู้สนใจทั่วไปได้รับทราบ โดย

- (1) จัดทำประกาศและนำไปติดประชาสัมพันธ์ไว้ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำหมู่บ้าน ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน และที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบางนมโค

(2) มีระบบการให้และขอรับข้อมูลข่าวสารทาง Internet โดยจัดตั้งเป็นศูนย์อินเทอร์เน็ตของตำบล ณ ที่ทำการ อบต. ในเวลาทำการระหว่างเวลา 08.30 -16.30 น.

(3) การชี้แจงข่าวสารต่างๆให้ประชาชนได้รับทราบ โดยนำส่งให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประกาศทางหอกระจายข่าวของแต่ละหมู่บ้าน และสถานีวิทยุกระจายเสียง FM 108

(4) จัดให้มีตู้เพื่อรับเรื่องราวร้องเรียนการทุจริต ณ ที่ทำการ อบต.

(5) การสำรวจความพึงพอใจ โดยจัดทำแบบฟอร์มการสำรวจให้แก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ ณ ที่ทำการ อบต. ในด้านต่างๆ เกี่ยวกับ ระยะเวลาในการให้บริการ ความสะดวกที่ได้รับ และอัตราค่าบริการของพนักงาน อบต. และข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการตรวจสอบภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง และเป็นประจำ โดยเฉพาะการตรวจสอบจากประชาชน ซึ่งสามารถเริ่มต้นจากการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานให้กับประชาชนอย่างเปิดเผย สิ่งที่ยืนยันความถูกต้องและโปร่งใส ของ อบต. ที่สำคัญ คือ การตรวจสอบจากประชาชน ปัจจุบันการดำเนินการดังกล่าวประชาชนอาจยังไม่ได้มีส่วนร่วมอย่างสมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ อบต. ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันก็เป็นการเริ่มต้นที่ดี เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในโอกาสต่อไป

ระบบการตรวจสอบภายในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฉาง

อบต.บ้านฉางมีระบบการตรวจสอบภายในเป็นระบบเดียวกันกับระบบควบคุมภายใน โดยมีประวัติความเป็นมา การจัดตั้ง และกฎหมาย/ระเบียบรองรับ ดังนี้

1) ก่อตั้งเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2547 มีระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน

2) มีคณะกรรมการทั้งหมด 6 คน ตำแหน่ง ประธาน อบต. ปลัด อบต. หัวหน้าส่วนโยธา หัวหน้าการคลัง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบาย/แผน เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

3) มีการจัดตั้งเป็นหน่วยงานหรือคณะทำงานหรือคณะกรรมการ งานตรวจสอบภายใน เป็นงานประจำหรืองานเพิ่มเติมไปจากเดิม

4) มีการจัดตั้งคณะผู้ตรวจสอบในรูปของคณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายใน ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฉาง มีคณะกรรมการทั้งหมด 6 คน อันประกอบด้วย ประธาน อบต. ปลัด อบต. หัวหน้าส่วนโยธา หัวหน้าการคลัง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบาย/แผน เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

5) มีหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยตรวจสอบภายใน 3 ข้อ คือ

1. จัดวางระบบการควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฉาง โดยใช้มาตรฐานการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในตามระเบียบแล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้

2. รายงานความคืบหน้าในการจัดวางระบบการควบคุมภายในให้ผู้ว่าราชการจังหวัดระยองทราบทุก 60 วัน และส่งสำเนาให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 2 และกรมการปกครอง

3. เมื่อจัดวางระบบควบคุมภายในแล้วเสร็จให้ส่งรายงานเกี่ยวกับการควบคุมภายในให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 2 ภายในเดือนมิถุนายน 2546 และส่งสำเนาให้กรมการปกครอง

หน่วยตรวจสอบภายในมีขั้นตอนการทำงานแบ่งเป็น

1. ขั้นตอนการควบคุม แบ่งเป็น
เรื่องทั่วไป

- กำหนดขั้นตอนวัตถุประสงค์และผลการประเมินความเสี่ยง

- บุคลากรทุกคนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของกิจกรรมควบคุม
- มีการปฏิบัติตามกิจกรรมการควบคุมที่กำหนดไว้

1.2 การสอบทานโดยผู้บริหารแต่ละระดับ

- มีการสอบทานงานโดยผู้บริหารแต่ละระดับอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
- มีการสอบทานการติดตามผลสำเร็จที่บรรลุตามแผนขององค์กรโดยผู้บริหารระดับสูง
- มีการสอบทานผลการดำเนินงานจริงเปรียบเทียบกับเป้าหมายโดยผู้บริหารระดับส่วนงานหรือหน่วยงานย่อย

1.3 การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ

- มีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินอย่างรัดกุม และเพียงพอ โดยมีการจัดทำทะเบียนคุมพัสดุ
- มีการมอบหมายหน้าที่ให้แต่ละบุคคลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มั่นใจว่ามีการตรวจสอบและคานอำนาจระหว่างกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดย มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบแต่ละบุคคลว่ามีหน้าที่อะไรบ้าง โดยทำหนังสือมอบให้แต่ละบุคคลอย่างชัดเจน

1.4 การมอบหมายงาน

- มีการมอบหมายงานเป็นลายลักษณ์อักษร และกำหนดเจ้าหน้าที่ที่เหมาะสมรับผิดชอบปฏิบัติงานที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการ

1.5 มาตรการติดตามและตรวจสอบ

- มีมาตรการติดตามในทุกกิจกรรมที่สำคัญและตรวจสอบให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและมติคณะรัฐมนตรี

2. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

2.1 การติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน

- มีการกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
- กรณีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายองค์กรมีวิธีการดำเนินการแก้ไขอย่างทันกาล
- มีการติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2.2 การประเมินผลครั้ง

- มีการประเมินผลความเพียงพอและประสิทธิภาพของการควบคุมภายในและ

ประเมินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรในลักษณะการประเมินการควบคุมด้วยตนเองหรือการประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

2.3 การรายงานต่อผู้กำกับดูแลกรณีที่มีการทุจริตหรือสงสัยว่ามีการทุจริต

- มีการกำหนดให้ผู้บริหารต้องรายงานต่อผู้กำกับดูแลโดยพลัน กรณีที่มีการทุจริตหรือสงสัยว่ามีการ มีการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและมติคณะรัฐมนตรีและมีการกระทำอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ

ที่ผ่านมา มีการตรวจสอบในทั้งสิ้น 5 ระบบ ได้แก่

- 1.ระบบรับ-จ่ายเงิน
- 2.ระบบบัญชี
- 3.ระบบจัดซื้อ จัดจ้าง
4. ระบบจัดเก็บรายได้
- 5.ระบบก่อสร้าง

และหน่วยตรวจสอบภายในขึ้นตรงกับนายกอบต.

การตรวจสอบโดยประชาชน

อบต.บ้านฉางมีช่องทางในการตรวจสอบมีหลากหลาย อยู่ในรูปแบบคณะกรรมการพัสดุ คณะกรรมการเปิดซอง คณะกรรมการจัดจ้าง การรับเรื่องร้องเรียน การประชุมประชาคม และการสำรวจความพึงพอใจ

- คณะกรรมการพัสดุมี 20 โครงการ โดยมีประชาชนเข้ามาตรวจสอบโครงการละ 4 คน
- คณะกรรมการเปิดซองมี 20 โครงการ โดยมีประชาชนเข้ามาตรวจสอบโครงการละ 2 คน
- คณะกรรมการจัดจ้างมี 20 โครงการ โดยมีประชาชนเข้ามาตรวจสอบโครงการละ 2 คน
- การประชุมประชาคมจะประชุมทุกเดือน
- การสำรวจความพึงพอใจ สำรวจจากการออกให้บริการประชาชนเคลื่อนที่ปีละ 2 ครั้ง

ประโยชน์ของการตรวจสอบภายในและการตรวจสอบโดยประชาชน คือ

1. ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
 2. ป้องกันและลดความผิดพลาด ความเสียหาย การฉ้อโกง และการสิ้นเปลือง หรือการทุจริต
 3. สร้างความเชื่อถือในเรื่องราวงานทางการเงินและการดำเนินงาน
- ประโยชน์ที่เจ้าหน้าที่ได้รับ คือ
1. ทำให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้อย่างรัดกุมและถูกระเบียบมากขึ้น

หมายเหตุ 1. ในที่นี้ระบบการตรวจสอบภายในและการควบคุมภายในจะยึดตามระบบระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน

2. ทางอบต.บ้านฉางกำลังดำเนินการขออัตราตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน 3 เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆในด้านงบประมาณ บัญชี ตรวจสอบยอดเงินทดรองราชการคงเหลือให้ตรงตามบัญชี ตรวจสอบหลักฐานเอกสารบัญชี รวมทั้งการควบคุมทางเอกสารทางการเงินด้วย ตรวจสอบการปฏิบัติงานพร้อมทั้งหลักฐานการทำสัญญาการจัดซื้อพัสดุ การเบิกจ่าย การลงบัญชี การจัดเก็บรักษาพัสดุในคลังพัสดุ ตรวจสอบการใช้และรักษายานพาหนะให้ประหยัดและถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ตรวจสอบรายละเอียดรายจ่ายในงบประมาณ และการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายซึ่งรวมถึงเงินยืมและการจ่ายเงินทดรองราชการ ทดสอบงบประมาณรายได้ รายจ่ายและเงินนอกงบประมาณทุกประเภท และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ระบบการตรวจสอบภายในองค์การบริหารส่วนตำบลกลางดง

การตรวจสอบภายใน

อบต. กลางดง ขอรายงานเกี่ยวกับระบบตรวจสอบภายในของอบต. ดังนี้

1. เนื่องจากอบต. กลางดงเป็นองค์กรที่เพิ่งจัดตั้งขึ้นมาไม่นาน จึงยังไม่ได้มีการวางระบบตรวจสอบภายในอย่างชัดเจน แต่อบต. ได้รับการแนะนำจากกระทรวงมหาดไทยในเรื่องระบบการตรวจสอบภายใน ตั้งแต่ ปี 2545 แต่ยังมีได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมอันเนื่องมาจากเหตุผลหลัก คือ ขาดแคลนกำลังคนในการทำหน้าที่ตรวจสอบ อย่างไรก็ตาม หลังจากทีอบต. ได้เข้าร่วมโครงการวิจัย คณะนักวิจัยได้ช่วยแนะนำให้อบต. เห็นความสำคัญของการมีระบบตรวจสอบภายใน ซึ่งทางอบต. ได้วางแผนในการทำระบบตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548

2. ระบบการตรวจสอบภายในของอบต. จัดทำโดยการร่างคำสั่งอบต. ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ซึ่งคณะกรรมการจะประกอบด้วย นิติกรและหัวหน้าส่วนงานเป็นกรรมการและมีปลัดอบต. เป็นประธานกรรมการตรวจสอบ ขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าว คือ

- 1) จัดให้มีระบบควบคุมภายใน
- 2) จัดให้มีผู้ตรวจสอบภายใน
- 3) กำหนดแผนงานตรวจสอบภายใน
- 4) ทำการตรวจสอบภายในตามแผน

ทั้งนี้ วิธีการตรวจสอบ คือ จะไขว้กันตรวจสอบ ตัวอย่างเช่น ผู้ที่ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของโครงการของส่วนงานโยธาจะให้ผู้ที่อยู่ในส่วนงานอื่นๆ โดยจะไม่ให้ผู้ที่อยู่ส่วนงานโยธาเป็นตรวจสอบงานเอง เป็นต้น ซึ่งอบต. จะเน้นการตรวจสอบภายในไปที่ การตรวจสอบบัญชีและการเงิน (Financial Audit) และการตรวจสอบการปฏิบัติงาน (Operational Audit) เป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ในขณะนี้ คณะกรรมการดังกล่าวยังไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบภายในของอบต. เพราะยังอยู่ในขั้นตอนการวางระบบ

3. อบต. เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการสร้างระบบตรวจสอบภายในอบต. เนื่องจากระบบดังกล่าวจะช่วยให้อำนาจและประเมินความเสี่ยงขององค์กรต่อผู้บริหาร ช่วยสอบทานความถูกต้องของข้อมูลและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับองค์กร

4. อบต. มีระบบควบคุมภายใน โดยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดวางระบบการควบคุมภายใน เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2548 ซึ่งคณะกรรมการจะประกอบด้วย นิติกรและหัวหน้าส่วนงานเป็นกรรมการและมีปลัดอบต. เป็นประธานกรรมการตรวจสอบโดยให้คณะกรรมการดังกล่าวรับผิดชอบดำเนินการจัดวางระบบการควบคุมภายในด้านต่าง ดังนี้

- 1) ด้านการจัดการและด้านงบประมาณ
- 2) ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและด้านกฎหมาย
- 3) ด้านทรัพย์สิน การเงิน ลูกหนี้และเจ้าหนี้
- 4) ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ

ทั้งนี้ จะกำหนดให้เจ้าหน้าที่อยู่ในส่วนงานใดเป็นผู้วางระบบในส่วนงานนั้นเอง ซึ่งจะไม่เหมือนการตรวจสอบภายในที่จะให้เจ้าหน้าที่ส่วนงานอื่นมาเป็นผู้ตรวจสอบ

การตรวจสอบโดยประชาชน

นอกจากอบต. จะให้ความสำคัญของการตรวจสอบภายในแล้ว อบต. ยังจัดให้มีการตรวจสอบโดยประชาชนเพื่อเพิ่มความโปร่งใสในการทำงานของอบต. ให้มากยิ่งขึ้น ดังเช่น การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง ได้กำหนดให้มีประชาชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบโครงการละ 2 คน ตัวอย่างเช่น โครงการก่อสร้างถนน ในขั้นของการเปิดซองประมูลจะต้องมีประชาชนอย่างน้อย 2 คน เข้ามาอยู่ในคณะกรรมการตรวจสอบ และเมื่อถนนสร้างเสร็จ จะต้องมีประชาชน 2 คน เข้ามาอยู่ในคณะกรรมการตรวจรับงานด้วย ซึ่งประชาชนที่เข้ามาอยู่ในคณะตรวจสอบนั้นเป็นผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนประชาคม ซึ่งจะมีหมู่บ้านละ 9 – 11 คน

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น จะเห็นว่า อบต. กลางดง เป็นองค์กรที่มีการตรวจสอบทั้งจากภายในองค์กรและภายนอกของประชาชน ซึ่งการตรวจสอบดังกล่าวจะเป็นการเพิ่มความโปร่งใสให้กับองค์กร ทำให้เป็นองค์กรที่สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา ลดความเสี่ยงในการบริหารงานขององค์กร ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในการบริหารงานของอบต. มากขึ้น และจะมีผลให้ประชาชนเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือในเรื่องต่างๆ กับอบต. มากยิ่งขึ้น